

Statenvoorstel 20/24 A

Voorgestelde behandeling

Commissie Sturen en

Verantwoorden : 4 oktober 2024

PS-vergadering : 1 november 2024

Onderwerp

Begroting 2025

Datum

24 september 2024

Documentnummer

GS: 5988090

PS: 5997624

Programma

Bedrijfsvoering beleid en
advisering

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Provinciale Staten stellen jaarlijks de Begroting vast. In de Begroting wordt vastgelegd welke doelstellingen en ambities de provincie in het begrotingsjaar heeft, welke resultaten en prestaties worden geleverd en welke middelen daarvoor beschikbaar zijn.

De Provincie heeft voor 2025 een sluitende Begroting. Daarnaast is de Begroting structureel en reëel in evenwicht en kan gesteld worden dat de reservepositie van Provincie Noord-Brabant gezond is.

De Begroting is digitaal optimaal benaderbaar via onze [webapplicatie](#). Onder tab 'Bijlagen' bevindt zich een pdf-versie van deze Begroting.

Het voorstel

1. Vast te stellen de Begroting 2025 inclusief de meerjarenramingen 2026-2028 (Ontwerpbesluit I 20/24);
2. Vast te stellen de Heffingsverordening opcenten motorrijtuigenbelasting Noord-Brabant 2025 (Ontwerpbesluit II 20/24);
3. Vast te stellen de Tweede wijziging Legesverordening Noord-Brabant 2022 (Ontwerpbesluit III 20/24).

Aanleiding

Provinciale Staten dienen jaarlijks de Begroting vast te stellen. De vastgestelde Begroting is kaderstellend voor de uitvoering door Gedeputeerde Staten gedurende het begrotingsjaar.

De voorliggende Begroting 2025 zoals die door ons college is opgesteld en die nu ter vaststelling bij uw Staten voorligt, is gebaseerd op eerder vastgesteld beleid en eerdere besluitvorming:

Datum

24 september 2024

Documentnummer

GS : 5988090

PS : 5997624

- 1^e wijziging 2024 - [Begroting 2024](#) (PS 32/23);
- 2^e wijziging 2024 - [Slotwijziging 2023](#) (PS 33/23);
- 3^e wijziging 2024 - [Perspectiefnota 2025](#) (PS 16/24);
- 4^e wijziging 2024 - [Bestuursrapportage-I 2024](#) (PS 18/24);
- 5^e wijziging 2024 - [Jaarstukken 2023](#) (PS 17/24);
- 6^e wijziging 2024 - [Bestuursrapportage-II 2024](#) (PS 19/24);

Bevoegdheid

Op grond van artikel 195 lid 1 van de Provinciewet zijn Provinciale Staten bevoegd tot het vaststellen van de Begroting in het jaar voorafgaande aan waarvoor zij dient. Artikel 2.1 [Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Noord-Brabant](#) gaat in op autorisatie en begroting.

Doel

PS stelt in de begroting de kaders vast voor de uitvoering van het provinciale beleid door GS. De begroting bevat de informatie om hierover het goede debat tussen PS en GS te kunnen voeren.

Argumenten

1. Vast te stellen de Begroting 2025 inclusief de meerjarenramingen 2026-2028 (Ontwerpbesluit I 20/24);

De Begroting 2025 heeft een omvang van € 1,4 mld. De Provincie heeft voor 2025 een sluitende Begroting. Daarnaast is de Begroting structureel - en reëel in evenwicht en kan gesteld worden dat de reservepositie van Provincie Noord-Brabant gezond is.

Bij de [Perspectiefnota 2025](#) heeft de verdeling van € 481,4 mln. plaatsgevonden voor deze Bestuursperiode 2024-2027. De bij de PPN nog niet in de Begroting opgenomen middelen voor 2025-2027 worden vertaald in uitvoeringsplannen. Uitgangspunt bij het opstellen van deze begroting is dat alleen de consequenties van die Uitvoeringsagenda's hierin verwerkt zijn waarvan het besluitvormingstraject is afgerond. Dit is alleen het geval voor de Uitvoeringsagenda [Digitale Transformatie 2024-2025](#). Indien het besluitvormingstraject van de overige elf Uitvoeringsagenda's een begrotingswijziging, of aanpassing in de set van indicatoren tot gevolg heeft, dan worden deze via een begrotingswijziging verwerkt in de Begroting 2025 bij het eerstvolgende mogelijke S&V- moment.

Op deze wijze wordt de Sturen met Kaders methodiek gerespecteerd en is ruimte om zorgvuldig de input vanuit PS mee te wegen in de uitwerking van de Uitvoeringsagenda's.

Datum

24 september 2024

Documentnummer

GS : 5988090

PS : 5997624

Vertrekpunt van het beleid in de Begroting 2025 is de Begroting 2024 rekening houdend met nieuwe vastgestelde beleidskaders en uitvoeringsagenda's, Bestuursakkoord en PPN, aangevuld met begrotingswijzigingen 1 t/m 6 van 2024 voor wat betreft het financiële vertrekpunt van deze Begroting.

Bij deze Begroting leggen Gedeputeerde Staten geen voorstellen voor aan Provinciale Staten voor kansen en knelpunten die een beroep op de (knelpuntenbuffer als onderdeel van de) vrije begrotingsruimte doen. Bij de Perspectiefnota 2026 zal de eerstvolgende integrale afweging plaatsvinden. Op dat moment zullen wij ook voorstellen doen om 'schoon op te leveren'. Bij de [PPN 2025](#) hebben uw Staten op ons voorstel tijdelijke middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van taken tot en met 2027. Voor zover dit taken betreft met een structureel karakter zullen wij bij de PPN 2026 voorstellen voorleggen om deze ook structureel te financieren.

De Begroting 2025 (bijlage 1 van Ontwerpbesluit I 20/24)) bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het Algemeen inleidende hoofdstuk;
- Het programmaplan (de begrotingsprogramma's);
- De paragrafen;
- De financiële begroting;
- De bijlagenbundel Begroting 2025.

De hoofdlijnen van ons beleid in 2025 hebben wij weergegeven in het Algemeen inleidend hoofdstuk bij de Begroting dat deel uitmaakt van het begrotingsboekwerk. In het programmaplan met daarin de tien begrotingsprogramma's zijn voor elk van die programma's, de doelen, de prestaties en de bijbehorende middelen in samenhang toegelicht. De paragrafen gaan over een bepaald aspect dwars door de programma's van de begroting heen. Naast de acht verplicht voorgeschreven paragrafen heeft Noord-Brabant ook de paragraaf: 'Europese programma's' toegevoegd.

In de financiële begroting zijn het overzicht van lasten en baten en de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting inclusief meerjarenraming en geprognosticeerde balans gepresenteerd.

N.B. met ingang van deze Begroting is de Openbaarheidsparagraaf onderdeel geworden van de acht verplichte paragrafen. Conform nieuwe BBV-regelgeving is het verplicht om deze paragraaf afzonderlijk op te nemen in Begroting en Jaarstukken.

Landelijk regeerprogramma en Rijksbegroting

Op vrijdag 14 september 2024 is door het kabinet het regeerprogramma gepresenteerd. Het programma is een verdere uitwerking van het hoofdlijnenakkoord en bevat in combinatie met de Rijksbegroting 2025 de plannen voor de komende kabinetsperiode. Wij hebben uiteraard met veel belangstelling kennisgenomen van het regeerprogramma en de Rijksbegroting.

Datum

24 september 2024

Documentnummer

GS : 5988090

PS : 5997624

Gezien het moment van publiceren was het niet mogelijk het regeerprogramma en de effecten van de Rijksbegroting al inhoudelijk en financieel te verwerken in voorliggende provinciale Begroting 2025. De komende periode brengen we vanuit de beleidsprogramma's de inhoud en mogelijke gevolgen verder in beeld en gaan het gesprek erover aan met het Rijk. Uiteraard houden we u als PS op de hoogte over de verdere vertaling en beleidsconsequenties. Die doen we via de geëigende wegen in de S&V cyclus of, indien van toepassing, via Statenmedelingen vanuit de inhoudelijke beleidsprogramma's. Hieronder lichten we wel alvast een aantal hoofdpunten uit het regeerprogramma en de Rijksbegroting kort toe.

Inhoudelijke hoofdlijnen

Het doet ons goed te lezen dat het Rijk veel waarde hecht aan de samenwerking met de provincies en andere overheden om de maatschappelijke opgaven daadkrachtig aan te pakken. Het Rijk onderstreept daarin de belangrijke rol van de provincies als middenbestuur. Verder constateren we dat het kabinet veel beleidslijnen doorzet. Bijvoorbeeld rondom het versnellen van de woningbouw, het versterken van de bereikbaarheid, de aanpak van netcongestie en het stimuleren van (economische) innovatie. Bij het proces om tot een nieuwe Nota Ruimte zullen wij nadrukkelijk volgen omdat daar de diverse beleidslijnen integraal samenkomen. Verder zien we in het regeerprogramma dat de doelen op het gebied van water, klimaat, natuur en stikstof blijven staan. Inclusief een toekomstperspectief voor de boeren. Met onder meer de agrarische sector, natuurorganisaties, waterschappen, en gemeenten hebben wij hier via de gebiedsgerichte aanpak kansrijke plannen voor gemaakt. Het wegvallen van het transitiefonds en NPLG helpt ons niet met het realiseren hiervan. En dat is wel nodig om Brabant open te houden voor ontwikkeling.

Samen aan de slag

Vanzelfsprekend moeten en willen we blijven samenwerken met het Rijk. In het regeerprogramma staan voldoende aanknopingspunten om op voort te bouwen. Aan de andere kant zien we dat de uitvoerbaarheid van plannen onder druk staat. Niet alleen door het schrappen van het transitiefonds, maar ook gezien de herverdeling van het provinciefonds beperkte compensatie voor inflatie en de korting bij het overdragen van de specifieke uitkeringen aan provincies en gemeenten. Hierover moeten we het onderlinge gesprek blijven voeren zodat een gezonde balans tussen doelen, taken en daarbij horende middelen geborgd blijft. Zoals onze begroting 2025 laat zien: wij staan klaar om uit te voeren.

2. Vast te stellen de Heffingsverordening opcenten motorrijtuigenbelasting Noord-Brabant 2025 (Ontwerpbesluit II 20/24)

Het opcenten tarief voor 2025 wordt met 2,5% verhoogd naar 84,9 opcenten, conform afspraken gemaakt in het [Bestuursakkoord 2023-2027 'Samen maken we Brabant!'](#). In 2024 was het tarief 82,8 opcenten. Het opcenten tarief voor 2025 wordt vastgelegd in de heffingsverordening (zie Ontwerpbesluit II 20/24).

Datum

24 september 2024

Documentnummer

GS : 5988090

PS : 5997624

3. Vast te stellen de Derde wijziging Legesverordening Noord-Brabant 2022 (Ontwerpbesluit III 20/24)

Leges zijn vergoedingen door derden voor het verlenen van individuele diensten door de Provincie aan particulieren en bedrijven. Deze diensten betreffen vooral de verlening van vergunningen en ontheffingen. De tarieven zijn maximaal kostendekkend en staan vermeld in de tarieventabel behorende bij de legesverordening Provincie Noord-Brabant. De wijzigingen worden hierna per soort leges kort toegelicht:

Leges Omgevingsrecht:

Onder de overkoepelende term omgevingsrecht worden de volgende soorten leges geheven:

- Leges omgevingsplanactiviteiten, bouwactiviteiten en rijksmonumentenactiviteiten
De legestarieven stijgen gelijk aan de indexering van de tarieven van de Omgevingsdiensten.
- Leges milieubelastende activiteiten
De legestarieven stijgen gelijk aan de indexering van de tarieven van de Omgevingsdiensten.
- Leges wateronttrekkingsactiviteiten
De legestarieven stijgen gelijk aan de indexering van de tarieven van de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB).
- Leges ontgrondingsactiviteiten
De legestarieven dalen als gevolg van meer voorziene reguliere procedures, waarbij geen milieu-effectrapportage aan de orde is en een verschuiving van inzet naar het vooroverlegtraject. Deze inzet wordt niet doorbelast via leges.
- Leges Natura 2000-activiteiten, flora- en fauna-activiteiten en de herplantplicht
De legestarieven stijgen gelijk aan de indexering van de tarieven van de Omgevingsdiensten.

Leges Verkeer en Vervoer:

De tarieven van de leges, die in rekening worden gebracht voor het behandelen van aanvragen van vergunningen en ontheffingen op grond van de Omgevingsverordening Noord-Brabant en de Wegenverkeerswet, zijn gestegen. De verwachte aantallen aanvragen voor het komende jaar (3.558) zijn gelijk aan geraamde getallen in Begroting 2024. De gehanteerde tarieven zijn

gebaseerd op de inzet die het ambtelijk personeel gemiddeld moet besteden om een aanvraag te behandelen.

De 'Derde wijziging van de Legesverordening 2022' is als Ontwerpbesluit III 20/24 bij dit voorstel gevoegd.

Datum

24 september 2024

Documentnummer

GS : 5988090

PS : 5997624

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

Voor de financiële begroting wordt u doorverwezen naar bijlage 1 van Ontwerpbesluit I 20/24. Deze begroting bevat geen voorstellen die een beroep op de vrije begrotingsruimte.

Het beeld van de vrije begrotingsruimte ziet er als volgt uit:

Bedragen x 1 mln.	2024	2025	2026	2027	2028	2029 en verder
Stand na Burap-II '24 = Stand Begroting 2025	0	30,00	30,00	30,00	188,75	119.95
- waarvan Knelpuntenbuffer	0	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00
- waarvan Vrije begrotingsruimte	0	0	0	0	158,75	89,95

Klimaat

Door de gehele Begroting is aandacht voor de klimaatdoelstelling van de provincie. We werken enerzijds aan de klimaatadaptatie via onder meer het Regionaal Water- en Bodemprogramma (incl. de visie op klimaatadaptatie), en anderzijds zetten we in op klimaatmitigatie via onder meer de aanpak van de energietransitie. Ook de aanpak van het stikstofvraagstuk en de transitie naar een duurzaam landbouw en voedselsysteem dragen bij aan het terugdringen van broeikasemissies en daarmee aan de klimaatdoelstellingen. Evenals dat we door nieuwe en groene vormen van mobiliteit, het verduurzamen van onze infrastructuur, het circulair maken van de economie en verduurzamen van werklocaties een bijdrage leveren aan het terugbrengen van schadelijke emissies voor het klimaat.

Europese en internationale zaken

In de paragraaf Europese programma's van de Begroting 2025 wordt hier nader op ingegaan.

Planning

Niet van toepassing

Bijlagen

Bijlage 1 - Begroting 2025 (inclusief bijlagenbundel)

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

24 september 2024

Documentnummer

GS : 5988090

PS : 5997624

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA

Programma Bedrijfsvoering beleid en advisering